במדינה

משטרה

ארבד הקסמים

בימי אלף לילה ולילה השתמשו הערבים במרבדים בכלי־רכב. אולם מאז אזלו מרבדי־הקסמים, נותק הקשר בין שטיחים וכלי־תחבורה. הם התמזגו רק בדמותו של אבו־רהם („אבראשה") ינאי, שסחר הן בשטיחים והן במכוניות. בשני השטחים גם יחד היו עסקיו נרחבים ביותר.

לא היה שום דבר מוזר בעיסוק כפול מכניס זה, לולא היה אבראשה ינאי באותה שעה קצין־העתונות של המטה הארצי של משטרת ישראל.

„האם אני חופשי?" עוד לפני שהפך אחד מאנשי־המפתח בצמרת המשטרה, היה ינאי הנמוך והשמנמן דמות ידועה בחוגים הנכונים. הוא היה שומר ראשו של חיים וייצמן, נשיא ההסתדרות הציונית. בתפקיד זה הכיר את יחזקאל סהר (אז סחרוב), שהיה מוכיר בלשכתו של וייצמן. מאז נרקמה ביניהם ידידות שלא פגה גם כאשר הסתבך ינאי (אז רביגוביץ) בעניינים כלכליים מסויימים והיה נאלץ לפרוש בחיפזון מתפקידו בבית וייצמן.

הופעת הבכורה של ינאי בעולם הספרות היתה בספרו של יעקוב מרידור, סגן מפקד אצ"ל, ארוכה הדרך לחרות. בספר תיאר מרידור את מאסרו בידי בלשים בריטיים. בין הבלשים היה גם יהודי נמוך ושמן, שהרכיב משקפיים בעלות מסגרת שחורה עבה. אחרי שנאסר מרידור, פנה יהודי זה אל הקצין הבריטי, שאל: „האם אני חופשי? האם אוכל ללכת?" היה זה, לדברי מרידור, אבראשה ינאי, שניצח על החטיפות ועל מסירתם של אנשי אצ"ל למשטרה.

האצילות מחייבת. כשקמה המדינה, היה ברור כי מגיע תפקיד מכובד לאדם כה חשוב. יחזקאל סהר, שהפך מפקח כללי על המשטרה, מיהר למנות את ינאי למפקד מוסך המשטרה, אחד כך למפקד בית המטה הארצי. כאשר התפטר ייגאל מוסינזון מ־תפקידו כקצין־העתונות של המשטרה, נמסר תפקיד זה לינאי.

אפשר היה לבטוח בו: הוא לא הבין ולא כלום בעתונות, הוא היה מקורב למפקח הכללי, והוא היה די מוכשר כדי למנוע אינפורמציה מעתונים שהרגיזו את עמוס בן־גוריון.

אמנם, ינאי הקדיש רק חלק מזמנו לעתונות הבזויה, נמצא רק לעתים רחוקות ב־משרדו. כל סוחרי השטיחים בארץ הכירו את הקצין גבה־הדרגה ונמוך־הקומה, שהתהדר בהם באופן בלתי־מרוסן. בעלי המוסכים הכירו אף הם את ינאי, עזרו לו להרכיב מכוניות ולמכרן. אם לא לקחו תמיד את המחיר המלא עבור החלקים ש־סיפקו לו, הרי היה זה מתוך ידידות אישית ומתוך חשבון שלא לריב עם המשטרה.

קצין־העתונות שיגשג. ליד ביתו היפה של עמוס בן־גוריון ברמת־גן בנה לעצמו וילה בת שתי קומות, שערכה רבבות ל"י — סכום השווה למשכורתו השלמה של ינאי במשך שנים רבות. כנאה לאדם אריסטוקראטי, אף יצא לעתים קרובות לציד בחברת צמרת המשטרה ופקידים גבוהים ב־משרדים אחרים. מרבד־הקסמים הוביל את האיש הקטן מרחק רב.

שטיחים בחנות. לפתע קרה משהו. במטה הארצי השתנתה האווירה. ינאי עצמו הרגיש בשואה המתקרבת, היה חסר־אונים למנוע.

גרם לצרה אזרח אחד שהסתכל בשטיחים של חנות ידועה בתל־אביב, הבחין בשטיחים שנגנבו ממנו. בעל החנות אמר שקנה את השטיח מידי שוטר. המשטרה פתחה בחקירה. העקבות הובילו לשוטר בשם עזרא. נתגלתה רשת שלמה של גניבת שטיחים.

ברגע שהמושגים „משטרה" ו„שטיחים" התמזגו בתיק אחד, הופנו המבטים כמעט אוטומטית לקצין־העתונות. שמו של אבראשה ינאי התערבב בחקירה. חבורתו של עמוס בן־גוריון, הלוחמת על עצם קיומה, לא היתה מוכנה להסתכן בגלל עסקיו של ינאי. בה בשעה שחקירה אחרת לגמרי התנהלה נגד זאב שטיינברג, מפקד המדור הפלילי בתל־אביב, עסק קצין משטרה גבוה בחקירת ינאי.

לעתונאים, שחיפשו את ינאי במשרדו, נאמר שאיננו, שהוא שוכב חולה.

שביל הזהב. תקות המשטרה לשמור את הענין בסוד התבדו. העתונאים, שהיו צריכים לחיות במגע יומיומי עם קצין־העתונות, לא הרגישו דבר, או שתקו מתוך

שוטר־סוחר ינאי
אלף לילה ולי׳

חשבון של כדאיות. אולם כשפירסם העולם הזה את עובדת קיום החקירה (העולם הזה 980), הזדרזה המשטרה להכחיש שינאי קשור בפרשת שטיינברג — דבר שאיש לא טען אותו. לעומת זאת לא אמרה דבר על חקירת ענין השטיחים.

בפני יחזקאל סהר עמדה בעיה קשה. הא־שמת ינאי בעבירה פלילית, היתה מביזה עוד יותר את קבוצת הצמרת. ואילו טישטוש הענין כולו, כאילו לא קרה כלום, כבר היה בלתי־אפשרי. הוא רק היה מטיל צל כבד עוד יותר על עמוס ושות׳.

שביל־הזהב היה הטוב ביותר. השבוע הודיעה העתונות כי „עוזר־מפקח־מחוזי ינאי, קצין העתונות במטה הארצי, המשמש בתפקיד זה במשך שנים אחדות, נתמנה קצין־המינהלה במשטרת מחוז המרכז."

מפעלים

יד לזקן

בחדר הישיבות של אגודת העתונאים בתל־אביב התכנסו בתחילת השבוע כמה גברים שאינם רגילים לבקר שם. במרכז ישב פרופסור יוחנן רסנר, איש הסכניון העברי. משני צדיו ישבו יגאל אלון ושמעון אבידן. בקצה השולחן, מצץ המשורר נתן אלתרמן סיגריה אחרי סיגריה.

הם כינסו את העתונאים כדי למסור להם על התחלת המיפעל שהעסיק אותם מזה למעלה משנה: כיצד למצוא ציון נאה לזכרו של יצחק שדה, מיסד הפלמ"ח שהספך דמות אגדית עוד בימי חייו.

כמה מתלמידיו וידידיו של „הזקן" התכנסו בבית הנשיא בירושלים, יסדו ועד ציבורי להקמת יד ליצחק שדה. השבוע, במלאת ארבע שנים למותו, הציגו חברי הועד את תוכניתם.

העיקר: הפלמח"ניק. בשלושה מקומות בארץ, נושאים ישובים את שמו של יצחק שדה. אלה הם ניר־יצחק, קיבוץ של השומר־הצעיר שהוקם על־ידי פיקודיו של שדה על גבול רצועת עזה; משאבי־שדה, של הקיבוץ המאוחד, אף הוא מורכב מפיקודי הזקן, על כביש באר־שבע־ניצנה; שדה־יצחק, מושב עולים על גבול המשולש.

לפי התוכנית, יוקם בניר־יצחק מיבנה תת־קרקעי המיועד לשמש בית־חולים (25 מיטות) לשעת חירום ומוזיאון בימי שלום. על פני הקרקע תוקם אנדרטה ויוכשר מקום מיפגש למחנות נוער.

במשאבי־שדה, יוקם אמפיתיאטרון, שישמש מרכז אמנותי לישובי אזור רמת־הנגב. במעלה האמפיתיאטרון תוצב אנדרטה, שבסיסה ייבנה כחדר־זכרון. ואילו בשדה־יצחק תוקם פינת־תרבות לזכרו של המצביא שהיה גם ידוע כמחנך ועתונאי.

לצורך זה, דרוש לועד הציבורי סכום של 250 אלף ל"י. מניין יבוא הכסף? חלק יתרמו המוסדות; אך העיקר, לדברי המארגנים, צריך לבוא מאותו פלמח"ניק ששפשף את מדיו וחזר העירה.

לשם כך נפתחו חשבונות מיוחדים בכל רחבי הארץ. כל מה שהתורם צריך לעשות הוא להגיש את תרומתו לאחד הסניפים ולציין: „יד ליצחק שדה".

* בנק לאומי לישראל, חשבון 210060; בנק הפועלים, חשבון 1930; בנק הדואר, חשבון 42565; בנק לדיסקונט, חשבון 49380.

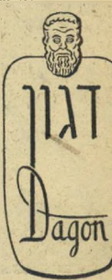

מלון דגון אשקלון
מודיע שכל המקומות הוזמנו
לראש השנה. הואילו למסור לנו
הזמנותיכם לסוכות
בהקדם האפשרי.
הזמנות: אשקלון, טלפון 848.

בקורס מרוכז של 6-4-2 חדשים
למד הנהלת חשבונות ופקידות כללית בשעות הבוקר, אחה"צ והערב לגילים 55—15. נכיר באחריות לסוג ג׳ של ההסתדרות ונשתדל לסדרך בעבודה. קיים קורס דומה בכתב. (צרף בול לפרטים). הנך מוזמן(ת) לשעור חינם.
מכון שקספיר, תל־אביב, רח׳ אבן־גבירול 150.
קוים: 4, 5, 6, 12, 13, 19, 22, 61, 62, 64 וקו חולון.

לקראת ראש השנה — — — — — — הכינונו לך הפתעה
זה עתה קיבלנו דוגמות חדישות, מאיטליה ומשאר הארצות, של אימומים ועקבים מתוצרת איטלקית, חלום כל גברת מאז ומתמיד
נעלי נבון NAVON SHOES
תל־אביב, רחוב דיזנגוף 222

קורסים מזורזים לאנגלית
נפתחים בבית־הספר לשפות „קדימה" רח׳ בן־יהודה 74, ת"א, טלפון 20314
למבוגרים
מתחילים, מתקדמים ומשתלמים (שפה יומיומית, שיחה, דקדוק, כתיב).
לתלמידי בתי־ספר
ממרי ה־ר־ו־ח־תיכוניות, גומרי ג־ד־ה־ר־ו־ח־יסודיות והכנה לבחינות.
חרשמח: משעה 9—12 לפנה"צ, 4—9 בערב (פרט ליום ו׳).
גם לקורסים לעברית וצרפתית למבוגרים.